

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 26-27 oktober 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

JORDBRUK

Lagstiftningsöverläggningar

3. Förordning om fastställande av villkoren för genomförandet av unionens stöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken

Partiell allmän riktlinje

Ansvarigt statsråd:

Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 17 juli 2025 ett reformförslag för den gemensamma jordbrukspolitiken, GJP för perioden efter 2027. Förordningsförslaget anger särskilda villkor för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma jordbrukspolitiken som i nästa programperiod kommer att ingå i den europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och hav, välbefinnande

och säkerhet (NRP-fonden) och vara en del av de nationella och regionala partnerskapsplanerna (NRP-planerna). Förhandlingarna är nu i sitt slutskede och ordförandeskapets ambition är att enas om en partiell allmän riktlinje vid rådsmötet. Regeringen anser att det nu liggande kompromissförslaget har nått en god balans mellan den gemensamma aspekten och behovet av flexibilitet.

Vad gäller det degressiva arealbaserade inkomststødet (DABIS) så hanteras centrala delar (takbelopp, stegvis neddragning) av stødet i förhandlingarna om EU:s långtidsbudget (MFF) och inte i förhandlingarna av GJP.

Den 10 oktober 2026 presenterades ett uppdaterat kompromissförslag (förhandlingsbox) för långtidsbudgeten där takbeloppet och trösklarna för neddragningarna föreslås höjas väsentligt. Vidare föreslås att den nedre gränsen för spannet för stødnivån för DABIS sänks.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens grundläggande utgångspunkt i arbetet med GJP efter 2027 är att den kommande reformen ska leda till lönsamhet, konkurrenskraft och förenkling samtidigt som politiken bidrar till uppfyllandet av gemensamt beslutade miljö- och klimatåtaganden. En förändrad omvärldsbild innebär även att ett ökat fokus bör ligga på att främja en robust primärproduktion i hela landet som kan bidra till en trygg livsmedelsförsörjning och därigenom en ökad beredskap. Regeringen har som målsättning att den nya politiken ska vara enklare att genomföra för myndigheter och enklare att följa för stødmottagare samt att de åtgärder som omfattas ska vara effektiva och åstadkomma en högre måluppfyllelse än idag.

Under förhandlingarna i rådet har mer flexibilitet och förenkling introducerats i förslaget, bland annat genom att fler stødformer har gjorts frivilliga för medlemsstaterna att tillämpa. Regeringen välkomnar detta, liksom de föreslagna förändringarna av DABIS inom ramen för förhandlingarna av långtidsbudgeten. Dessa ligger i linje med regeringens ståndpunkter om att neddragningar och takbelopp bör vara frivilliga alternativt att gränserna höjs och neddragningarna minskas för att inte missgynna svenska jordbrukare samt att nedre gränsen för stødspannet bör sänkas.

Regeringen anser att det finns utrymme för ytterligare förenkling, bland annat av systemet för förvaltning av gårdar. Vidare anser regeringen att det är viktigt att förenklingsansatsen återspeglas även i genomförandet av kommissionens försäkransmodell och revisioner så att medlemsstaterna får tillräcklig flexibilitet att förenkla sina nationella system så att det blir enklare för både myndigheter och stödmottagare. Regeringen vill värna de gemensamma ramarna och säkerställa likvärdiga konkurrensvillkor på den inre marknaden.

Regeringen kommer verka för att regeringens övergripande målsättning återspeglas i den slutliga kompromissen. Regeringen välkomnar en överenskommelse som speglar de målsättningarna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning med miljö- och jordbruksutskottet skedde den 2 oktober 2025. Förslaget har även varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet och samråd i EU-nämnden inför jordbruks- och fiskeråden den 22–23 september, 27–28 oktober, 17 november, 11–12 december 2025 samt 23 februari, 27 april, 16 juni och 28–29 september 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: Förhandlingarna i rådet kommer fortsätta under hösten. När en partiell allmän riktlinje nåtts, inleds en trilog med Kommissionen och Europaparlamentet.

Faktapromemoria: 2025/26:12 Reformpaket för den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027.

Icke lagstiftande verksamhet

4. Handelsrelaterade jordbruksfrågor

Information från kommissionen

Diskussion

Ansvarigt statsråd

Benjamin Dousa

Förslagets innehåll

Kommissionen väntas lämna sedvanlig information om aktuella handelsfrågor, med fokus på internationella och bilaterala handelsförbindelser.

EU väntas diskutera stödet för Ukraina samt arbetet med Ukrainas anslutningsprocess. EU:s handelsavtal med Ukraina, DCFTA, fortlöper. Frågan om hur rysk export av stulet spannmål ska motverkas har aktualiserats på senare tid med anledning av de handelsbegränsningar som Lettland och Estland har infört.

EU:s frihandelsagenda fortsätter att utvecklas. I september nåddes en politisk överenskommelse med Filippinerna. Förhandlingarna med Thailand, Malaysia och Förenade Arabemiraten fortskrider. Kommissionen har uttryckt ambitionen att nå politiska överenskommelser med Thailand och Malaysia under år 2027, medan förhandlingarna med Förenade Arabemiraten bedöms kräva ytterligare tid.

Vad gäller handeln mellan EU och USA fortsätter arbetet med att genomföra förra sommarens ramöverenskommelse, den s.k. Turnberry-överenskommelsen. EU:s tullsänkningar har trätt i kraft, men USA har fortsatt att lansera nya utredningar som kan resultera i nya handelsbegränsningar.

Även WTO:s jordbruksförhandlingar pågår, men framstegen är begränsade efter den fjortonde ministerkonferensen i mars.

Det irländska ordförandeskapet kommer att, i likhet med rådsmötet i juli, strukturera diskussionen genom en vägledande fråga om hur medlemsstaterna och kommissionen bättre kan tillvarata möjligheterna i EU:s ingångna frihandelsavtal för att skapa nya exportmöjligheter för jordbruks- och livsmedelssektorn.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen verkar för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina, inklusive till Ukrainas EU-närmandeprocess. Vidare verkar regeringen för ytterligare framsteg i anslutningsprocessen till EU samt i Ukrainas integration till EU:s inre marknad. Fler handelsbegränsande

åtgärder gentemot Ryssland och Belarus bör införas för de kategorier av gödselmedel som ännu inte omfattas av EU:s nuvarande tullhöjningsregim. Problematiken med rysk export av stulet spannmål bör hanteras gemensamt av EU och medlemsstaterna.

Regeringen stödjer kommissionens arbete med frihandelsagendan, inklusive att förhandla klart pågående frihandelsavtal samt genomföra tidigare ingångna frihandelsavtal. Vidare stödjer regeringen att samtalen med USA fortsätter inom ramen för det gemensamma uttalandet.

Regeringen anser att en regelbaserad handel, med WTO i dess kärna, måste värnas. Det är beklagligt att WTO:s jordbruksförhandlingar, och särskilt frågan om tryggad livsmedelsförsörjning, inte har kommit längre.

Som svar på det irländska ordförandeskapets fråga avser regeringen framhålla vikten av ett effektivt genomförande av EU:s frihandelsavtal, förbättrat marknadstillträde och mer effektiva processer för godkännande av export till tredjelandsmarknader. Betydelsen av ett mer strategiskt exportfrämjande arbete, behovet av att öka företagens kunskap om de möjligheter som frihandelsavtalen erbjuder samt undanröjande av kvarstående handelshinder kommer även lyftas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Handelsrelaterade jordbruksfrågor var föremål för skriftlig information i miljö- och jordbruksutskottet och samråd med EU-nämnden den 10 juli inför jordbruks- och fiskerådet den 13 juli.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

FISKE

Icke lagstiftande verksamhet

5. Rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna i Östersjön för 2027

Politisk överenskommelse

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Den 24 augusti 2026 presenterade kommissionen ett förslag till förordning om fastställande av fiskemöjligheter i Östersjön för 2027 samt vissa fiskemöjligheter i vatten utanför Östersjön. Fastställande och fördelning av fiskemöjligheter i Östersjön görs genom att fastställa total tillåten fångst (TAC) och kvoter samt därtill knutna villkor.

Kommissionens förslag avser TAC för de två förvaltningsområdena för torsk, TAC för de fyra förvaltningsområdena för sill/strömming, TAC för de två förvaltningsområdena för lax samt TAC för skarpsill och rödspätta i hela Östersjön under 2027. Kommissionen har föreslagit att TAC-nivåerna för lax, skarpsill och rödspätta i hela Östersjön samt sill i Rigabukten fastställs i linje med maximal hållbar avkastning (MSY), medan TAC-nivåerna för strömming i centrala Östersjön och i Bottniska viken fastställs till nivåer under MSY. De föreslagna TAC-nivåerna för strömming bedöms av Internationella Havsforskningsrådet (ICES) leda till en ökning av beståndens biomassa om ca 15% respektive ca 2 %. Strömmingsbeståndet i centrala Östersjön förväntas enligt ICES att återhämta sig till hållbara nivåer vid den föreslagna TAC-nivån, medan strömmingen i Bottniska viken först förväntas återhämta sig till hållbara nivåer efterföljande år. Förslaget har kompletterats och avser även bl.a. TAC för vitlinglyra i Nordsjön, vitling i Biscayabukten, blåvitling i norska vatten och torsk i grönländska vatten.

Utöver dessa TACer innebär kommissionens förslag ett förbud mot riktat fiske av torsk i hela Östersjön och sill i västra Östersjön (väster om Bornholm). Kommissionen föreslår att endast oundvikliga bifångster ska vara tillåtna av dessa bestånd och att storleken på bifångst-TACerna minskas för 2027 jämfört med 2026. Orsaken är att dessa bestånd enligt ICES befinner sig långt under gränsen för hållbart förvaltade bestånd och således är bestånd i stort behov av återhämtning. ICES skattar fiskeridödligheten för lekmogen fisk som låg och nära noll.

Det undantag som sedan 2022 medgett ett småskaligt sillfiske i västra Östersjön med passiva redskap finns inte med i kommissionens förslag för 2027. Storleken på bifångstkvoten av västlig sill för 2027 föreslås också nästan halveras jämfört med 2026. Ett slopat undantag kommer att få direkt negativa effekter för det småskaliga kustnära fisket som hittills skett för humankonsumtion i Öresund och vid Skånes södra kust såväl som de fiskberedningsföretag som är beroende av råvara från detta fiske och således för berörda kustsamhällen. Det kustnära fisket har oftast begränsad möjlighet att anpassa sitt fiske eller förflytta sig varför särskild hänsyn i förvaltningen är nödvändig. Ett förlorat kustfiske, och infrastrukturen som är knuten till detta, är svårt att återetablera. Effekten av det begränsade undantag för småskaligt riktat fiske med passiva redskap inom den kvot som funnits på plats sedan 2022 bedöms vara marginell för återhämtningen av beståndet av västlig sill mot bakgrund av att en majoritet av västlig sill tas som bifångst i riktat fiske efter andra arter i Nordsjön.

Utöver förslag till TAC innebär kommissionens förslag också förslag om korrigerande skyddsåtgärder som är funktionellt knutna till fiskemöjligheterna; lekfredningsåtgärder för torsk och sill/strömming samt att fritidsfisket på torsk och lax fortsätter att begränsas på EU-nivå under 2027. Lekfredningsåtgärderna för torsk och sill/strömming är utformade i linje med vetenskapliga råd och med viss hänsyn tagen till kustnära fiske och de beredningsföretag som är beroende av råvara från dessa fisken och därmed sysselsättningen i kustsamhällen.

Kommissionen föreslår att ett fortsatt hållbart fiske på de starka laxbestånden i norra Östersjön ska medges, samtidigt som skyddet för svaga laxbestånd i Östersjön vidhålls. Detta genom att endast tillåta ett riktat kustnära laxfiske i norra Östersjön under sommaren, medan riktat fiske i södra Östersjön, där de flesta svaga laxälvar finns, är förbjudet. Även fritidsfiske på lax föreslås fortsätta att regleras på EU-nivå under 2027. Kommissionen föreslår att fritidsfisket ska förbjudas i de områden där yrkesfiske efter lax är förbjudet och även omfatta odlad lax. Förslaget avseende fritidsfisket av lax innebär en skärpning jämfört med den reglering som gällt under 2026 (och föregående år), då det under 2026 (och föregående år) funnits en begränsad möjlighet att nyttja odlad lax som resurs i fritidsfisket. Denna inskräpning förväntas ge negativa socioekonomiska effekter för fritidsfisketurismen som i nuläget kan bedriva ett fiske efter odlad lax i Östersjön under befintlig reglering. Effekten av det begränsade

undantag för fritidsfiske att nyttja odlad lax som resurs i fritidsfisket som funnits på plats sedan 2022 har ingen nämnvärd påverkan på återhämtning av svaga vilda lax bestånd.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer.

I linje med angivna ståndpunkter i faktapromemoria 2025/26:FPM116 Förslag till förordning om fiskemöjligheter i Östersjön anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximal hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen, ekosystemansatsen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten. Regeringen anser att den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill ska tillämpas för de bestånd som omfattas av planen.

Regeringen ser således positivt på att kommissionen förslag präglas av försiktighet utifrån behovet av återhämtning för flera bestånd, och är därför övergripande positiv till kommissionens förslag. Regeringen avser med anledning av den allvarliga miljösituationen i Östersjön, och utifrån målsättningen att återuppbygga bestånden, verka för restriktivt sätta fiskemöjligheter i Östersjön, samt ytterligare bevarandeåtgärder (inkl. lekfredningsåtgärder) för flera av bestånden. Detta gäller särskilt strömming i både Bottniska viken och i Centrala Östersjön.

Regeringen anser att Sverige kan acceptera mycket stor försiktighet vad gäller fisket, samt att förslaget från kommissionen för vissa bestånd hade kunnat gå längre.

Regeringen anser att åtgärder ska vara ändamålsenliga, grundas på vetenskapliga råd och att åtgärder inte oproportionerligt ska drabba det svenska kustnära fisket eller fiske för humankonsumtion negativt. Detta i syfte att åtgärderna ska bidra till återhämtade fiskbestånd samtidigt som fiskets konkurrenskraft värnas och förblir livskraftigt.

Regeringen anser således att det är angeläget att en överenskommelse om fiskemöjligheter inkluderar lösningar för kustnära fiske och det fiske som

sker för humankonsumtion och som säkerställer tillgång till råvara till lokala beredningsföretag, så länge lösningarna inte är ett hinder för beståndens återhämtning. Detta i syfte att bidra till livskraftigt kustfiske och beredningsföretag som bidrar till en levande landsbygd samt livsmedelsproduktion och livsmedelsberedskap i Sverige. Regeringen är således även angelägen om att bibehålla nödvändig infrastruktur kopplat till dessa näringars verksamhet och utvecklingsmöjligheter. Regeringen avser i linje med detta verka för att en överenskommelse inkluderar en möjlighet för att det svenska småskaliga sillfisket som fiskar för humankonsumtion med passiva redskap från fartyg under 12 meter i västra Östersjön (i Öresund och längs Skånes södra kust) kan fortsätta. Den TAC nivå för innevarande år som fastställdes av rådet 2025 har varit på samma nivå varje år sedan 2022.

Regeringen anser även att det är angeläget att en överenskommelse inte oproportionerligt drabbar det svenska fritidsfisket och därtill knutna turistföretag/närings negativt. Regeringen avser i linje med detta verka för att en överenskommelse innebär att odlad lax liksom tidigare år i viss utsträckning kan fortsätta att nyttjas som resurs i fritidsfisket och knutna turistföretag. De anpassningar som regeringen avser verka för hindrar inte återhämtning av vare sig det västra sillbeståndet eller svaga vilda laxbestånd.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: Rådets förordning om fastställande för 2027 av fiskemöjligheter i Östersjön förväntas antas formellt innan årsskiftet.

Faktrapromemoria: Förslag till förordning om fiskemöjligheter i Östersjön 2025/26:FPM116

6. Årsmötet i Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten (Iccat)

Diskussion

Ansvarigt statsråd:

Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

ICCAT, International Convention for the Conservation of Atlantic Tunas, är den internationella konventionen för förvaltning av tonfiskar och andra långt vandrande fiskarter i Atlanten.

ICCAT beslutar dels om administrativa och finansiella angelägenheter, dels om kvoter och andra förvaltningsåtgärder för kommande år för de fiskbestånd som omfattas av kommissionens verksamhet, främst tonfisk och tonfiskliknande arter men även bland annat hajar och svärdfisk.

Syftet med diskussionen på rådsmötet är att ge vägledning för kommissionen inför årsmötet.

För EU:s del är ICCAT viktig och EU är den största enskilda aktören i ICCAT med ca 51 % av kvoten av det östliga beståndet av blåfenad tonfisk. Även andra resurser förvaltas men tonfisken är den art som upptar huvuddelen av arbetet i ICCAT. Sedan ICCAT:s årsmöte 2018 finns det en förvaltningsplan för den blåfenade tonfisken. Förvaltningsplanen reviderades under hösten 2023.

Efter flera årtiondens frånvaro förekommer den blåfenade tonfisken sedan 2017 återigen i svenska vatten i Skagerrak och Kattegatt. Om beståndet för den östliga blåfenade tonfisken fortsätter att utvecklas positivt och fortsatt förekommer i svenska och övriga nordliga vatten kan det bli aktuellt att överväga en förändrad kvotallokering inom ICCAT och EU:s interna kvot av arten. Sverige har ingen egen kvot för riktat- och fritidsfiske efter arten. Svenska fiskare får den dock som oundviklig bifångst i det pelagiska fisket och landar den då på EU:s gemensamma bifångstkvot. Det innebär att svenska fiskare inte har möjlighet att bedriva riktat fiske efter arten. Enligt EU:s förvaltningsplan för blåfenad tonfisk i östra Atlanten och medelhavet ska de medlemsstater som saknar kvoter för blåfenad tonfisk dra av de aktuella bifångsterna från unionens specifika bifångstkvot för arten. Det är förbjudet att saluföra fiskråvara av blåfenad tonfisk som fångats inom fritidsfisket. Detta i syfte att begränsa incitament för sådana fångster.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens grundinställning är att det är angeläget att EU verkar för att nå målen som sätts upp inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken, inklusive mål avseende den externa dimensionen i enlighet med del VI i EU:s gemensamma fiskeripolitik (GFP).

Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten.

Regeringen anser att förvaltningsstrategier är viktiga verktyg för att uppnå detta. Därför anser regeringen att det är viktigt att fortsätta arbetet med att se över och upprätta strategier för arter som fortfarande saknar dessa.

Regeringen avser att verka för att Sverige i framtiden ska kunna möjliggöra fiske efter blåfenad tonfisk i svenska vatten. Detta i syfte att bidra till landsbygdsutveckling, livskraftigt kustfiske och beredningsföretag som bidrar till sysselsättning i Sverige.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i Miljö- och jordbruksutskottet.

Fortsatt behandling av ärendet:

ICCAT:s årsmöte äger rum i Vilamoura, Portugal den 16–23 november 2026.

Faktrapromemoria: -

Övriga frågor

Jordbruk

7a. Den årliga lägesrapporten för 2025 om förenkling, genomförande och efterlevnad (jordbruk)

Information från kommissionen

Förslagets innehåll

På rådsmötet väntas ansvarig kommissionär för jordbruk, Christophe Hansen, presentera en prestationsrapport för perioden 1 augusti 2025 - 31

juli 2026. Syftet med rapporten är att redogöra för de framsteg som gjorts inom jordbruks- och livsmedelspolitiken, med särskilt fokus på förenkling av regelverk, effektiv tillämpning och genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP). Rapporten syftar även till att främja dialog och fortsatt samarbete mellan medlemsstaterna inom det aktuella politikområdet.

Fiske

7b. Den årliga lägesrapporten för 2026 om förenkling, genomförande och efterlevnad (fiske)

Information från kommissionen

Förslagets innehåll

Vid rådsmötet väntas ansvarig kommissionär för fiske och hav, Costas Kadis, presentera en prestationsrapport om utvecklingen inom fiskeripolitiken under perioden 1 augusti 2025 - 31 juli 2026. Rapporten syftar till att ge en översikt över de framsteg som skett inom det aktuella politikområdet med fokus på förenkling, tillämpning och genomförande, samt att främja dialog och fortsatt samarbete mellan medlemsstaterna.